Documents del fons del Govern Civil de Girona.

Cultura | 01/10/2008 | 09:59

La mort de Walter Benjamin o una investigació sobre Josep Pla, entre els documents del fons del Govern Civil de Girona.

Un document que comunica la mort de Walter Benjamin a Portbou, una investigació sobre la possibilitat que Josep Pla fos un espia, un informe sobre les responsabilitats polítiques de Josep Irla, els alemanys que van passar per les comarques gironines després de la Segona Guerra Mundial o els europeus que fugien del terror nazi a través de la frontera són alguns dels documents que formen part del fons de l'antic Govern Civil de Girona. Després de dos anys d'estudi minuciós i catalogació, els documents repartits en 3.993 unitats d'instal?lació i les 2.311 fotografies es podran consultar a l'Arxiu Històric provincial de Girona.El fons conté documentació de l'antic Govern Civil de Girona des del 1772 al 2002 tot i que el gruix més important de documents fan referència a la dictadura franquista. Entre els documents s'hi poden trobar arxius de les investigacions policials que es van dur a terme després de la Guerra Civil sobre persones o entitats per tenir constància de les seves activitats polítiques o per temes de contraban. Amb aquests documents han elaborat un índex amb els noms de 42.300 persones detingudes o controlades en passar la frontera i 25.500 que van ser investigades per diferents motius.

La directora de l'arxiu, Montse Hosta, ha explicat que entre aquestes persones controlades a la frontera hi ha nombrosos jueus que buscaven travessar Espanya per dirigir-se a Portugal i, des d'allà, embarcar cap a Amèrica fugint del terror nazi. Entre aquesta sèrie de fronteres s'hi pot trobar un document de la comissaria de Figueres que comunica que l'any 43 'Benjamin Walter' -com surt ressenyat al document- va travessar 'clandestinament' la muntanya procedent de França. 'Patia molta febre', explica el document i detalla que el doctor Vila li va diagnosticar 'congestió cerebral i constipat bronquial' motius pels quals va morir.

'El senyor jutge municipal es va fer càrrec de la documentació i d'un maletí del finat', continua el document. Hosta ha detallat que, fins ara, es desconeixia l'existència d'aquest document que, tot i que 'no resol els interrogants' entorn a l'arribada a Portbou de Walter Benjamin i de la seva mort, si és que constata que duia un maletí del qual es va fer càrrec el jutge 'i mai més s'ha trobat'.

El de Benjamin no és l'únic nom il·lustre que es pot trobar entre els documents. També hi ha un informe sobre responsabilitats polítiques de Josep Irla que data del 1953 o l'arxiu sobre una investigació que van fer a Josep Pla. Hosta ha posat de relleu la importància de la recuperació d'aquests documents per poder conèixer com es va viure el període franquista a les comarques gironines. A més, detalla que el fet que tant jueus que fugien dels nazis com nazis que fugien després de la Segona Guerra Mundial passessin per la frontera gironina posa de relleu el paper que va jugar la demarcació.

Entre la documentació també hi ha els 'moviments' que feien el grup d'alemanys que el 1945 es van estar al balneari de Caldes de Malavella 'suposadament empresonats'. Els arxius demostren que tenien llibertat de moviment i fins i tot explica com un dels alemanys, Hermann Hamfler, membre de la Gestapo, 'gastava molts diners'.

Dos arxivers, Martí Blesa i Nuri Faig, han estat els encarregats d'indexar, catalogar i buidar el

contingut dels documents. El catàleg agrupa els documents per temàtiques. S'hi poden trobar també fotografies de catàstrofes com inundacions a Girona o nevades a Cadaqués, un recull de les masies de la demarcació i les persones que hi viuen per poder analitzar si hi ha refugiats o amagats, circulars on es denuncia l'ús del català en algunes parròquies, circulars per trobar restes enterrats en fosses comunes de membres del bàndol nacional per enterrar-los al Valle de los Caídos o arxius per demanar ajuts a la reconstrucció a les zones bombardejades.

El subdelegat del govern espanyol a Girona, Francesc Francisco Busquets, ha detallat que aquests arxius s'han conservat en molts llocs diferents al llarg dels anys i que, si fins ara no s'han traslladat a l'arxiu 'on han de ser', és perquè es desconeixia on eren. Segons concreta se sabia que hi havia 'buits' entre els documents que s'havien anat transferint a l'arxiu, però les caixes amb els arxius estaven en un local 'en molt males condicions de conservació'.

Per aquest motiu, fa dos anys van decidir posar fil a l'agulla per poder fer-los consultables al conjunt de la ciutadania. De moment es podran consultar de forma presencial a l'arxiu però preveuen que pròximament es pugui consultar el catàleg a través del web i que, més endavant, també hi hagi la documentació.

La documentació s'organitza en 16 sèries que agrupen les sèries documentals Govern, Secretaria particular, Secretaria general, Administració local, Seguretat i ordre públic, Ordenació administrativa, Drets ciutadans, Coordinació administrativa provincial, Assistència social i sanitària, Estadístiques, Gabinet tècnic, Jurat Provincial d'Expropiació Forçosa, Prefectura Provincial de Movimiento, Delegació Provincial de la Fiscalia Superior de Taxes, Comissió Provincial de Regions Devastades i Reparacions i Col·leccions d'impresos, cartells i fotografies.

Autor: Avui
Avui

https://gironanoticies.com/noticia/9165-documents-del-fons-del-govern-civil-de-girona.htm